

برنجی سنه

شماره يك هر هفته نشر اولونور

نومرو : ۳۷

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلبلی
احمد ملی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .
نسخه سی هر یرده یکرمی پاره در .

۲۶ ذی الحجه ۳۲۸

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۳۰، آلتی آیلنی
۲۰ غروشدر

ممالك اجنبیه ایچون :
سنه لکی ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراقتدر. اعلانات ایچون
اداره مأموری محمد زنی بکه مراجعت ایدیلیر .

۲۹ کانون اول افرنجی ۱۹۱۰

۱۵ کانون اول ۱۳۲۶

وایعوموا وایلا فوا : انما احبنا انذارنن رفقه هانان

امر حاضر را ایچون کیمه مراجع ایدم بیلیر ؟
ژاندارمه به !

ژاندارمه به : یایی ویر ! « دینلیور . حالبوکه
ژاندارمه ، ضبطیه اولمادیندن والتد برده قانون
بولونیدیندن آلدینی امری بوقاتونه نطیقته چالیشیور .
اگر امری خلاف قانون بولورسه ، اجرا ایتمیور .
امر کبری قالیور . شو حالد ایه حکومت عجلیه قوه
اجرایه سز قالیور و صانکه یکدیگرینه ، غیر مربوط ایکی
مرکز قوه حصوله کلیور . نه قنا حالت !

معافیه ژاندارمه ضابطه تکرده بعضاً ملکیه و عدلیه به
قارشی استحقاق و استحقار ایله معامله ایتمیکی شکایت
صدنده سویله نیور . بوده مستحسن برشی دکل ،
صحیح ایه بوده جوق قنابر حالت ! جوق دفعه ژاندارمه
ارکانه ملکیه و عدلیه ارکانه آرمسی آجیلیور ،
بوزیلیور ، نتیجه ده وطن و ملت ضرر ایدیور . کله م
صدده :

اسکیدن ، برضبطیه ، ضبطیه نیک معانی آکلاما به جوق
قدر صاف و جسور اولورسه بعضاً حیثیت حکومتی
مدافعه به قالیشدینی اولوردی . بوکی حاللرده و حتی
مدافعه نفس مجبوریتده قالدیه بیه ، معارض و تجاوز
کاری قتل ایه کندی اولومدن قور تاران برضبطیه نیک
« علی الماده » برائت ایتمیکی اصلا کورلر و بر قاتل کبی
محکوم اولوردی . بنابرین جزئی برعاش مقابلنده و حق
مدافعه دن محروم اولاروق ، هیچ کیمه حیاتی و یا حریتی
صانما به جغندن برضبطیه ، قوه قاهره حکومتی ، یالکز
صیان و نسوان ، عجزه و پیران اوزده رنده کوسره رند
بر آرقا طوطا نلره ، آلی بار اقلیره ، سلاح چکنلره ، کچ بیکیتم
دیرو ایشک ایچندن چیقاردی . ضبطیه ل ، دائماً جانیک
وقوعندن صوکر محمل وقعه به کیدر ، اول کتسه بیه
سیرجی و ضمیمتی محافظه ایدردی .

اگر ژاندارمه هیتمز دخی اسکی ضبطیه
هیتمز خط حرکتی تمقیه اجبار ایدیه چکسه ، تشکیلاتی

یرلرده اهالی طرفندن مظهر مودت اولامادی . بوراسی
محققدر . عجیبیچون ؟ فکر مزجه سیلری شویله جه
تلخیص اولانه بیلیر :

ضبطیه ایله ژاندارمه آرمسند فرقی بیو کدر .
دییه بیلیر کز ژاندارمه ، ضبطیه نیک بر آزدها متکامل
شکلی دکلدر ، ایکی شکل آرمسند کی فرق او قدر
بو یو کدر که عادتاً ضبطیه باشقارشی ، ژاندارمه باشقارشی
دینیه بیلیر .

اسکی ضبطیه هیتمی ، اسلرینک بر آزه دها فصاحت
مغایر تبدل کورمش اولمسنه رغماً ، دها اولجه موجود
اولان « سکیان » لردن باشقارشی دکلدی .

ضبطیه لر ، علی مراتبهم ، ارکان ملکیه و عدلیه نیک
« دهلی باشیسی » ، « اوشاغی » و حتی « زندانچی »
و « جلادی » ایدی .

ضبطیه ضابطانی ، آرزجوق « پاشادو کوتیسی »
عدادینه داخل ایدی . بر آلی بیکی [اسمه بیه دقت
بو یورولسون !] « آلی نیک » بریکاشی متصرفک ، بر
یوزباشی قائمقامک « قلیجلی » ، تفکلی و صوبالی « اغاری
دیکدی .

ضبطیه هیتمی ایچون قانون و نظام ، والی پاشانک
متصرف بکک ، قائم مقام آفندینک ایکی دوداغی آرمسند
شر فظهور ایدم چک امردن عبارتدی .

قوانین و هله اداره به عائد تعلیمات حالا جوق
تقصاندر . اداره ملکیه و عدلیه به بولونان مستخدمینک
چوخی ایه ، دور سابق اصول و اعتیاد ایلره مشبوعدر ،
شو ایکی محذورک اجتماعی بینه برنوع « اداره مصلحت »
اصول اداره سنک حکم فرما اولمسانی ایجاب ایدیور .
لکن اداره مصلحت ایچون آلت لازم ، واسطه و قوه
اجرایه لازم . اکثریتله « یایی ویرمک » ایدی
ویرمک « افعالی تصرف ایله مشغول اولان مأمورین ،

اداریدن عطلالت و انتظامه ، جهل و غفلتدن انتباه
و معرفه ، عطلالت و سفالتدن مساعی و ثروته انتقال ایتمک
چالیشیور . بویه بردورده ، ماهیتی تجربه ایله تحقق
ایده چک . وقت وضعیتلرده بولونمق ، مکمل و قطعی
اشکال مالک اولاماق قوانین طبعیه و اجتماعیه
اقتضاسندندر . بنابرین شعبات اداره نیک هپسند بر جوق
تقصاندر ، دفعی لازم اصوللر وارددر . بونکه برابر ،
انتظاملری نسبی اولان اداره لر آرمسند دخی ، نسبت
و مقایسه اجرایی و هانکی سنک دها زیاده انتظام نسبی به
مالک اولدینک تعیینی البته ممکندر .

ژاندارمه تشکیلاتنه « کمال تام » مالک و هیچ
قصورسز دییه میز . باخصوص بوتشکیلاتنک قصه بر
زمان محصولی اولدینقی نظر دقته آیرسوق ، تکامل
و تکمیل ایچون برازده هازمان کچرمه سی لازم کله چکنی
تسلیمده تردد ایتمیز . ژاندارمه اداره سنده شهبه سز
بر جوق نواقص وار ، لکن الک کزیده ضابطه نیک ،
اورویانک ، کزیده ضابطانندن تلقی ایتمک لری اصول
دائرة سنده ، مساعی جدید و روانه لرینک محصولی اولان
ژاندارمه تشکیلات جدید سنک ، شعبات سائر امور دن
زیاده اسکی اغتشاش اداریدن تبعاعد ایتمیکی و هپسند
زیاده « غایبه خیاله » طوغری خطوه زن اولدینقی اعترافه
مجبوردر .

ژاندارمه تشکیلاتی بزم اکثریتله ظن ایتمیکمزدن
یک جوق مهمدر ، و منتظم بر ژاندارمه هیتمدن انتظار
اولونان فوائد ملیه دخی تصور مزک یک جوق فوقه در .
اهالی بی حکومتک حمایه و قوتندن حصه مند
ایده چک ، اغصان ملیت اولان کویلرده و قیرلرده ناموس
و فضیلتی ردا شه قارشی حمایه ایلیم چک ، اهالی بی حکومت
ایصنیدر جوق ، اذهان اهالیده حکومتک عدل و قدرتی
حقده معیار ابتدائی اولاجق ژاندارمه در . شو حالده تشکیلات
جدیده بو یو ک آلتیشلره قبول و تکاملاتی تشویق و ترغیب
ایدیه سی لازم کلیر کن بالمکس اولاشعبات سائر اداره و بعض

ایلیک

باطنلردن .

ایکینجی کتاب

ایلیک و کلی

— ارسلان ! کچه مندور سکر . فقط آلپ
ارسلانی بیلیرسک . بو قلعیه اولان احتیاجی ده
بیلیمز دکلسک . اک خفینی باشی جلاده تسلیم
ایده چکدر . برکت ویرسون که بکا تصادف ایتدک .
کندمه قائمده دوقومدی . باری سنی قورتاریم .
ضابط ، امید پرورانه صورتدی :
— نه کبی ؟

— قلمه نیک ضبطی چوقدن بری تصور ایدلمش
ایدی . اولن ارقدا شلاردن بریسی بونی یازدینی حالده
اهمیت ویرلمکدن ماعدا شاه علمینده بعض تصوراته
دخی کیریشلمش . بو مکتوبلرک اوچ دانه سیله صوکر
کلن جواب نزدده در . باری سکا ویریمده باشکی
قورتار .

ضابط بو عالیجناب آدمه فصل تشکر ایدم چکنی
بیه میور ایدی بهرامک آرتق الموت جوارنده
ایشی قالدینندن عودت ایتدی . بر پارچه صکرده
حسن صباح کیازرکله برابر عودت ایدیور ایدی .

حسن ، اصفهان شهرینه مواصلت ایدر ایتمز
دوغریجه نظام الملکک زردینه کیتدی . نظام هیجانلی
و منتظر کورونیور ایدی . شیخ مرجان اورطده
یوق ایدی . لکن برمدت صکره بر خدمتی نظامک
قولاغنه برشی سویلیدی . نظامک یوزی کولدی .
حسنی براقرق دیگر براوطیه کیتدی . بر ، ایکی
ساعت غیوبتدن صکره تکرار کلدی . یک مسرور
کورونیور ایدی . حسنه دیدی که :

— بوکیجه کندی کندی شاهه دعوت ایتدم .
طبیعی سنده بولونورسک . مأموریتکک ایجابی قلیجکی
طاق . شاهک سفر سنده یک یک صلاحیتی بیه
حائرسک . بوکیجه غریبه لر کوره چکسک .
مرجان حبشی کلش ایدی . نظام الملکک الموتک اهانتله
آلدینتی سویلیدی . بوندن هنوز کیمه نیک معلوماتی
یوق ایدی . اهانت مثله سنده فضله معلومات ویرمدی .
یالکز بکریمی درت ساعت صکره وزیر اعظم
اولاجقنی نظامه تأمین ایتدی . نظام ده امور دولتی
اداره اتمک ایچون کندیسی کبی بر فاضل بی نظیره
محتاج اولدوغندن بختله شیخ الاسلامق مسندینی
قبول ایتمی شیخه رجا ایتدی و دیدی که :
— بو قدر سریع تمالی سایه کزده در . صدر .
اعظم لقمه دخی نائل اولدیم توجه مستحق اولدینمی
کوسترمک ایچون یالکز معاوتکنز کافی دکلدر .
رفاقتکنز لازمدر . بوکیجه شاهه کیفیت عرض
ایده چکم . اصرار ایدم ، بینه رد ایدر ایه وزارت
عظمایی رد ایدم .

قیوسی آخینده بکیر . او صرمده محله مختاری کلیر وایجری کیره دک توفیق (تسلیم اول ! بر شی یوق !) دیرسده اهمیت ویرمز : وامامه خبر ویرمک اوزره چیقار . توفیق فرارچاره سنی دوشونور . فقط خانه دک اطراف زاندارمه وپولیس طرفدن آبلوقه آلتند اولدینی آ کلامش اولان بو قودورمش مقول الله قضا طوره ایله قیوی آچار . وقره (اولان دینکی بیلیم نه یایدینک حریف) دیرک قضا طوره ایله اوزرینه هجوم ایدر . نفر متعدد دفعه لر تسلیم اولسنی اخطار ایدر . مقول ایسه قضا طوره ایله بر شی یاهمه جغنی آ کلامی آلتند قضا طوره یی ایجری آتهرق محمدک تشکنک نامولوسندن پایشه رق والدسنی ایله برلکده یوقاری طوغری شیده و قوتله چکمکه باشلارلر . سلاح هر شیدن مقدس وملتک ناموسی اولدینی تقدیر ایدن زاندارمه اولانچو قوتیه اولرک بوتجواز شدتکارانه لرینه قارشى مقابله ایدرک دفع ایتمکه چالیشیرسده قوتدن دوشن نفر اطرافدن شوصورته (آمان ییشیکن ! تشکنکی آلیورلر) دیر فقط ذاتا یوقارو طوغری چکیلن تشکنک چکمکه وصارصینتی تضیقندن باطلار . چیقان مریمی توفیق بویتدن دخول ایله اکه سندن چیقارو توفیق در حل یره دوشر ، والدسیده ناملودن چیقان باروت غازیکن تأثیریه آلتند بر پارچه محترق اولور . توفیق وفات ایدر . وقعه دک ختامند زاندارمه نفری مقتولک باشنده وضعت عسکره سنی بالاخذ هیات عدلیه دک ورودینه منتظر بولنور ...

اجتماعیات

اقتار مجهوله جهانندن :

ممالك منوره امریقا

لطیفه ایدیورز ، ظن بوپورولماسین ؛ جدی

قانون وعدالتی استحقار امکانی یوقدر . وقانونی استحقار ایدنلرک حق حریتی اولاماز . هاشم : بروسدن آلدیغمز مکتوبلرک اکیصه سنی بر وجه زیر درج ایدیورز : درت بش کیجه مقدم بروسه مرکز زاندارمه طابورینک ایکنجی بولوکی افرادندن عارف اسمند بر بر نفر فیدار قریسند بر جارحک دردستی ایچون بروسه کلور . ملورلی میخانه تعبیر اولان بر محله مرقومی تحری ایدر بوله ماز . قرق آدیم آیریلر ، ایکی کشینک یکدیگری ایله فنا حلاله بوغوشمقده اولدقاری اهالی طرفدن خبر ویریلر ، نفر محل وقوعه کیدر . منازعه ایدن سابقه مکرره احمادندن توفیق ایله یعقوب ایش . بونلر نفر عارفک برونی اوزرینه صوبا ایله اوراق یره دوشورولر ؛ دوکمه باشلارلر . نفر بونلره مقام تهدیده قضا طوره چکر نفرک قولته بتکرار صوبا ایله اوراق یره دوشورولر ، وقضا طوره یی آله رق قاججه اوکته کلنه صالدرمغه باشلارلر . بونی مشاهده ایدن اهالی او جوارده کی باقی بازاری پولیس قره غولته خبر ویرر . درحل پولیس دوریه سی اهالی ایله برلکده متجاسری تعقیب ایدرلر . مجرم توفیق ایسه عارفک قضا طوره سی ایله کندی خانه سنه طوغری قاجقه ایدن اهلیدن بر قاج کشی بیکارباشی قره غولته کلرک بوبوک بر تالاش وهیجان ایله [نه دوریه سورسکز ؟ .. آمان زاندارمه لر ! ییشیکن ! ایدم آلتند قضا طوره سی ایله آدم اولدیرمش اوکته کلنه صالدریه ور . وپولیس دوریه سی قوغلاپور [دیرک معلومات ویرر . بو خبری آلان طرابلسنی محمد ییکده ایکن ترک ایله ماورینی آلیر وپولیس واهالی ایله برلکده توفیقی تعقیب ایدر . بوسرده توفیق خانه سی اوکنده بولان اهالی [ایشته قاتل ! الله قضا طوره ایله ایجری کیردی !] دیمه لر اوزرینه زاندارمه محمد [سلاح داوران] وضعیتده تشکنکی طوتار خانه دک

نه یه یایدیغمز صورق ایجاب ایدر . بر زاندارمه دک ، حق حیاتی ، حق مدافعه سی یوق می در ؟ قاتونک هر فردنه بخش ایتدیکی بو حقدن فضله اولارقه ده ، زاندارمه ده ناموس قانون وشرف حکومتی محافظه قید وحق یوق می در ؟ یوقسه زاندارمه نه دیمکدر ؟ بروسدن الدیغمز متعدد مکتوبلرده ، الله کی قانون موجبجه حرکت ایدن بر زاندارمه نفرینک قاتل مظلونیتیه تحت توقیفه آلدینی یازیلیور . مکتوبلر ده کی امضالرک شرفی بزجه مصدق اولاماسنه رغماً بز بو ایشی قید احتیاطی ایله تلقی ایتمکه برابر [محلی عدلیه سیله زاندارمه سی ارکانی آره سنده شخصی اختلافلر بولوندینی ادعا ایدیلدیکی ایچون] تحقیقات عادل و بی طرفانه اجرا ایتدیرله سنی کرک عدلیه نظارتندن وکرک زاندارمه عموم قوماندانلغندن طلب ایدر .

مقاله منزه ختام ویرمزدن اول بروسه مکتبلی زاندارمه افرادندن آلدیغمز مکتوبلرده کی شو محترق جمله لری انظار انتباهه قویارز . مکتوبک برنده : آلتند کی نظامنامه موجبجه سلاح استعمال ایدر چکمکه ماده لر مصر حدر ، حالبوکه بو ماده لر اصول محاکمات جزایشیه عیناً علاوه ایدیلدیکی ایچون بز یا نظامنامه منزه قولا ق اصایوب وظیفه منزه خبانه ویا خود وظیفه منزی یاپوب حبس خانه لرده چورومکه محکومز . دینیلور . دیگر برنده : باری بزدن صوکر مکتبندن چیقاجق ارقداشلر منزه معلملر منزه وظیفه دن ماعدار ایزده جانلری قورتاراجق شیر اوکر تسه لر ... یازیلیور .

بو ایشنه ، یینه تکرار ایدر ، تدقیقات عادل یاییلمالی در . اگر زاندارمه طرابلسی محمد الله کی نظامنامه موافق صورته حرکت ایش و فعلتده معذور ایسه ، وظیفه سی باشنه اعاده ایدینه لی در . و محترم اهالی زده بیلیمه لی درکه « منتظم و ناموسلی بر حکومتده

— سوکی ایتدم ! بزم کی الیش دنیادن ایزده ۱. ملر ایچون سزک کی ملک و ملت نافع آدملرک خدمات عظیمه دن استیفا سی قبول ایدیلر شیردن دکدر . مادمکه محبتی بودرجه یه کوتورمشک باشقه چاره بولالم . — (انظار ممنوتیه) بولوکنز ایتدم بولوکنز سزک چاره بولمده عجیزیکز می وارک .

— خاطر یکنز ایچون شمدی به قدر مخفی طوتدیغمز غرابی اظهار ایتمک لازم کلدی . بو کیجه شمدی به قدر چشم انسانک کورمدکلرخی کوره جکسکز . « اخشام اوزری نظامک نزد شاهی به کتیمی پک محتشم ایدی . پک دبدیه لی اولدی . درت دانه آزعین قاطره بولکلمش بر تخت روانه بنش ، قارشوسنه شیخ مرجان حبشی بی آلمش ایدی . شیخ مرجان هند قاشلرندن بر جبه قیمتدار اکتسا ایتمکه برابر یینه بر تک کوزندن ماعدا میدانده کوزوکن اقسام وجهیه سی یوق ایدی . تخت روانک صاغ طرفنده لاهور شالردن یاییلمش بر ایسه کینمش بلنه مرصع

دیلسر ایدی . شاه ، نظامک ورودندن پک زیاده نمون اولدی . یکی سلاحشور ضابطی ، حسن صباحی ، شاهانه اطواریه کورمه دک پک زیاده تحسین ایتدی . قبورشیکه کافی السابق اهمیت ویرمدی . شاه اوکیجه ضیافته بولنق اوزره وزیر اعظمی ، شیخ الاسلامی ، شیخ شوق اللهی دعوت ایتدی . و سرکرده موجود سلجوقی شهزاده لرینه طعامده بولونملرخی تنیه ایتدی . مجلس صحبت عقد ایدیلدیکی صیره لرده نظام بر بولنی بولارق شیخ مرجانک شاهه برطاقم غرائب کوستره . جکنی وعد ایتدیکنی سولیدی .

آلب ارسلانک مراق ونظر دقتی جلب ایدلی . شهزاده لرکده ایشدن خبرلری اولدوغندن انظار دقت برتک کوزندن ماعدا یوزی کوروله یمن قبور شیخه عطف ایدلیدی . شهزاده لردن طورغود ، حسن صباحی پک زیاده سوش ایدی . برابرجه کوروشیورلر ایدی . شهزاده صودی که :

— بوشیخ عجبا نه غریبه لر کوستره جک ؟ عجبا

[مابعدی وار]

بر قیلچ و قیمتدار برخچر طاقش اولان حسن صباح بر کیلانه را کب کیدیوردی . صول طرفنده ایسه کندی سلاحشورلرینک ریشی بولونیور ایدی . تخت روانک اوکنده ایکی بالطلی جلال و آرقه سنده بر چوق خدمه وکوله بولونیور ایدی . اهالی بوکنج وزیرک بولی اوزرنده الهی کوکسنه قویوب دیز چوکیور ایدی . فقط انظار تحسین وحیرت حسن صباحه دیکلیمش ایدی . حسنک لباسی ، طوری جدا شاهانه ایدی . بر چوق خلق وزیرک ارقه سنه طاقلمش سرای شاهی به دوغرو برابر کیتمکده بولنش ایدی . سرایه موصلترنده نظام تخت رواندن ایتدی . طوبال قبور شیخی ده ایندردیلر . او وقته قدر نظر دقته چاربامش اولان بر حبش کوله حسن صباحک اوزنکیسنی طوتدی . بو کوله قیزیل ایپکدن معمول بر ایسه کیمش ایدی . رنکی آچیق قرمز مسی سیاه اولدینی حلاله وجهی پک سوبلی عادتا کوزل ایدی . اهالی کوله بیده پک سودی ، واقفیدی سرایه کیر کیرمز قونوشمق ایچون یانه کلدی . بیچاره کوله